Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Ympäristövaliokunta
00102 EDUSKUNTA
YmV@eduskunta.fi

Asia: E 56/2022 vp
Ympäristöministeriön lausunto eduskunnan ympäristövaliokunnalle;
Valtioneuvoston selvitys: EU:n kestävän rahoituksen taksonomia: Ilmastoa koskevaa delegoitua asetusta täydentävä delegoitu asetus koskien ydinenergia- ja maakaasutoimintoja

Ympäristöministeriö kiittää ympäristövaliokuntaa mahdollisuudesta antaa lausunto valtioneuvoston selvityksestä liittyen EU:n kestävän rahoituksen ilmastoa koskevan delegoidun asetuksen täydennykseen.

Ympäristöministeriö katsoo, että Suomen hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan päästöttömiä energialähteitä. Ydinvoima voidaan laskea tällaiseksi. Siksi ydinvoiman lukeutuminen taksonomian mukaiseksi toiminnoksi on Suomelle tärkeää.

Maakaasu on fossiilinen polttoaine ja aiheuttaa näin ollen kasvihuonekaasupäästöjä. Täydentävän delegoidun asetuksen kriteereissä maakaasua polttoaineena käyttävien sähköntuotantolaitosten rakentaminen tai käyttö olisi taksonomian piirissä *siirtymätoimena*. Tämä tarkoittaa sitä, että niiden voidaan katsoa tukevan EU:n ilmastotavoitteita ja sitoumuksia tiukoin ehdoin sen ajan, kunnes teknologisesti ja taloudellisesti korvaavia puhtaampia energianlähteitä on saatavilla. Tarkoitus on samaan aikaan edistää investointeja uusiutuviin energiamuotoihin.

Ympäristöministeriö katsoo, että komission asettamat lisäkriteerit sähköntuotannolle maakaasusta ovat tarpeen. Valtioneuvoston selvitykseen mukaan maakaasun käytöstä säätö- ja varavoimana ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia ilmastonmuutoksen hillintään, mutta niillä on tärkeä rooli energian toimitusvarmuudelle. Ympäristöministeriö kuitenkin muistuttaa, että Suomen ilmastotavoitteet ovat EU:ta kunnianhimoisemmat.

Ympäristöministeriö pitää hyvänä, että ilmastonmuutokseen sopeutumisen taloudellisten toimintojen tekniset arviointikriteerit edellyttävät, että toimintoon kohdistuvat olennaiset ilmastoriskit arvioidaan uusimpaan tieteelliseen tietoon pohjautuen ja että arvioitujen riskien vähentämiseksi ja hallitsemiseksi suunnitellaan ja toteutetaan ennakoivia sopeutumistoimia, joiden vaikutuksia seurataan.

Täydentävän delegoidun asetuksen III-liitteessä olevien muutosten johdosta PIE-yhteisön[1] tulisi 1.1.2023 alkaen julkaista muun kuin taloudellisen tiedon raportissaan myös tietoja siitä, kuinka paljon taksonomian kriteerien mukaista ydinvoima- tai maakaasuliiketoimintaa sillä on mukaan lukien ne, jotka eivät mene taksonomian asettamiin raameihin. Delegoidussa asetuksessa lisätään näin ollen raportointivelvoitteita ydinenergia- ja maakaasutoimintojen osalta laajemmin kuin muiden taksonomian mukaisten hankkeiden osalta. Ympäristöministeriö pitää hyvänä, että tämä osaltaan parantaa markkinoiden läpinäkyvyyttä ja auttaa sijoittajia tekemään kestäviä valintoja.

[1] pörssiyhtiöt, luottolaitokset, vakuutusyhtiöt (sis. työeläkelaitokset) sekä eräät erityislainsäädännössä PIE-yhteisöiksi määritellyt yritykset